Влада – Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України

№ 89 (589) ♦ Субота, 15 травня 1993 року ♦ Ціна 8 крб.

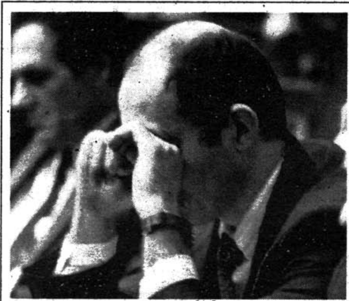
ВЕРХОВНА РАДА: ТРИ РОКИ ПРАЦІ, ТРИ РОКИ НАШИХ СПОДІВАНЬ

Ми не перелічуватимемо, скільки й яких законодавчих актів, розпоряджень, доручень, звернень, звітів, інформацій прийняла Верховна Рада. Всі знають — багато.

Не перелічуватимемо того, що вона не доробила, чим вона завинила, що обіцяла і що з того обіцяного маємо. Бо маємо головне — незалежність України. Ось її нам і будувати, захищати. З історії, та й з власного, хоча й невеликого досвіду, знаємо: цей хліб нелегкий.

Виборці про парламент

Багато хто з людей запитує: куди ми йдемо? Та не кожен депутат може відповісти на це запитання. З усіх трибун кричать, що треба більше працювати. Але ніхто не каже як. Органічні добрива нема чим вивезти в поле. Дизпального нема, бензину — теж.

Черкаська область.
Олександр ШТРИК,
пенсіонер.

Закликаємо вас, народних депутатів, не тисніть на уряд і Президента, не заважайте їм виводити Україну з економічної прірви.

Іллічівськ.
СИДОРУК.

Подивилась трансляцію сесії й довелося пити валер'янку. Народні депутати обманули наші надії. Вони не беруть участі в засіданнях, не голосують, не мають поняття про культуру спілкування. Адже вони не добирають слів, навіть говорячи про Президента чи Голову Верховної Ради.

Хіба робітник чи селянин одержить зарплату, якщо не виконуватиме свого обов'язку, хіба їх викликають на роботу телеграмою?

Дніпропетровська область.
Н.НІКІТІНА.

Приєдную свій голос до тих, хто підтримує Народну раду в нашому парламенті. Розмови про те, що наші труднощі від незалежності України — абсурдні. При владі скрізь колишні комуністи, багато з яких просто не бажають розв'язувати проблеми. І при цьому звинувачують демократів. Я за перевибори Верховної Ради.

Київська область.
Володимир СЛІПЕНКО.

Нині й їжаку ясно, що буржуазні реформи, які чомусь називають демократичними, збанкрутіли. Демократія — це влада народу. Питається, що ж це за влада, яка несамовито грабує свій народ на користь так званого середнього класу, цебто буржуа-нуворишів. І за це доведеться відповідати.

Черкаси.
Анатолій ТАРАСЕНКОВ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА, Михайла САЧКА.

ВІД'ЇЗД Л.КРАВЧУКА ДО МОСКВИ

Президент України Леонід Кравчук відбув до Москви для участі в позачерговій зустрічі глав держав і урядів СНД.

В аеропорту «Внуково-2» Л.Кравчук дав коротке інтерв'ю. Він відзначив, що потрібно здійснювати кроки до співробітництва.

До підсумків візиту

Де ті таємні гальма...

Ми глибоко переконані, що іранська сторона не на словах, а на ділі хоче допомогти нам у розбудові національної економіки, заявив голова Верховної Ради України І. Плющ на прес-конференції в аеропорту «Бориспіль» після завершення візиту української делегації до Ісламської Республіки Іран. До складу делегації входили народні депутати, представники уряду та група підприємців.

Глава українського парламенту наголосив, що Іран з великою симпатією ставиться до нашої держави. Сторони під час переговорів підкреслювали, що впродовж усієї історії взаємин наших народів не було конфронтації чи якихось конфліктів. Нині Іран зацікавлений у налагодженні взаємовигідного співробітництва з Україною.

(Закінчення на 2-й стор.)

ВОП не довіряє урядові

Національна рада Всеукраїнського об'єднання підприємців прийняла звернення до Президента та Верховної Ради, головна думка яких не продовжувати додаткових повноважень урядові. Причина в тому, що Національна рада не довіряє кваліфікації урядовців, жертвою яких стало населення. Зокрема, саме воно найбільше потерпає від інфляції. Бо, скажімо, якщо за середню зарплату в 1990 році взяти 248 карбованців, то сьогодні ця сума в еквіваленті 1990 року становить всього 87 карбованців. Крім того нас чекає десятиразове підвищення цін. Аналіз декретів, на думку ВОП показує, що вони ведуть до згортання ринкової економіки. В той же час сім мільйонів чиновників проїдають половину національного бюджету. Тому Національна рада підприємців України вважає «декретну» практику неправовою. Валерій Бабич (президент ВОП) був менш категоричний і вважає, що з урядом поки що можна намагатися співпрацювати.

АМЕРИКАНЦІ ПРИВЕЗЛИ ДОСВІД

Протягом трьох днів у Республіканському Будинку профспілок працювала конференція, головними учасниками якої були експерти Консультативної Агенції Міжнародного Розвитку Держдепартаменту США. Мова йшла про приватизацію землі і проблеми містобудування, які стоять перед Україною у перехідний період. Це обумовлено міжурядовою угодою за участю міністерства у справах будівництва та архітектури, Держкомзему і Держжитлокомунгоспу. З останнім відомством у зарубіжних консультантів склались особливо тісні стосунки, бо скоро рік, як американці надають консультативну допомогу в Харкові, де відбувається приватизація житла у багатоквартирних будинках зі змішаною власністю. І цілком успішно, про що, безперечно, зайде мова на конференції. На відкритті конференції побували посол США в Україні Роман Попадюк і заступник голови ВР Володимир Гриньов.

ДЕ ТІ ТАЄМНІ ГАЛЬМА...

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

За словами І. Плюща, нам відкрито кредит на 30 мільйонів доларів. Є домовленості на поставку чотирьох мільйонів тонн нафти. Іранці добре відгукувалися про вироби Харківського тракторного заводу і готові закуповувати нашу машинобудівну продукцію. Проте Іран не має достатньо вільноконвертованої валюти, а у нас ситуація ще гірша. Під час візиту заступник міністра машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії Дмитро Черненко з'ясував з іранськими партнерами низку питань щодо приладобудівної та електронної продукції. Проте, на думку Голови Верховної Ради, нам треба на законодавчому рівні одпрацювати систему, яка сприяла б українським бізнесменам налагоджувати прямі контакти з колегами в Ірані. Бо підприємці, які входили до складу делегації, вважають, що за нинішніх декрету уряду і системи оподаткування їм не вигідно здійснювати бартерні операції. Цю проблему треба якось розв'язувати.

І. Плющ також розповів про перебування членів делегації в провінції Ісфаган. Це великий культурно-історичний центр світового значення, який щорічно відвідують три мільйони туристів. Іранці запропонували налагодити постійне повітряне сполучення — своєрідне туристичне кільце між містами Ісфаган, Київ та містами-побратимами української столиці, такими як Мюнхен і Кіото.

Відповідаючи на запитання щодо інформації, розповсюдженої телекомпанією «Останкіно», що нібито Україна продала Ірану крилаті ракети морського базування, Голова Верховної Ради нашої держави заявив:

— Крилатих ракет до цієї країни ми не постачаємо і не будемо постачати. Я безпосередньо контрактами на поставку військової техніки не займався.

І. Плющ також повідомив, що під час розмови з Президентом ІРІ А. Рафсанджані, доводилося пояснювати, чому Україна не виконує договірних зобов'язань. Українська сторона запевнила, що зробить все необхідне для стабільності законів і щоб у них вірили підприємці на Заході і на Сході. Президента А. Рафсанджані також цікавив стан україно-російських відносин та погляд України на події, які відбуваються в Росії. На прес-конференції журналісти не обминули й теми майбутнього обговорення Верховною Радою дій уряду.

— У нас має вистачити глузду і такту, щоб нині не розкручувати виток звинувачень, а докласти всіх зусиль, щоб найти шляхи виходу з кризового становища. Я не вірю, що таких шляхів немає. Але є політичні сили, які стали професійними звинувачувачами. Це нагадує період вічних революціонерів. Я думаю, що Верховна Рада розумно підійде до цього питання. Якщо уряд за цей час напрацював і запропонує якийсь системний підхід.

Своїми думками про візит до Ірану поділились інші члени делегації.

Голова Комісії Верховної Ради України у питаннях соціальної політики та праці Микола БІЛОБЛОЦЬКИЙ:

— Іранці готові йти нам на поступки, але хочуть, щоб ми визначилися, чи підтримуємо з ними політичні й економічні зв'язки чи ні. Було соромно, що до нас ставляться добре, а ми чомусь не виконуємо тих угод, які самі й підписали. Іранські підприємці говорили, що готові за нафту одержувати промислові або продовольчі товари. І навіть називали групи цих товарів. Склалося враження, що до України тут ставляться прихильно.

Голова підкомісії з питань природокористування Комісії Верховної Ради України у питаннях екології та раціонального природокористування Михайло ГОЛУБЕЦЬ:

— Найближчим часом наша держава мала б знайти кошти для будівництва газопроводу Іран — Азербайджан — Україна. Наші партнери свою частку грошей уже виділили. Окрім того, нам варто було б створити групу фахівців, які працювали б над розв'язанням конкретних проблем україно-іранського співробітництва. Під час перебування в Ірані ми не мали підстав зробити висновок, що іслам є тією фанатичною вірою насильства, як дехто хоче представити. Ми відвідали не тільки мечеті, а й православні церкви. До речі, іслам відіграє надзвичайну виховну роль у суспільстві. Наприклад, за перший квартал у восьмимільйонному Тегерані зареєстровано тільки три крадіжки.

Голова СБУ Євген МАРЧУК:

— З іранськими колегами ми обговорили болючу проблему — повернення в Україну 80 солдатів, які служили в Афганістані і пропали безвісти. Іранська сторона, зважаючи на специфічні відносини з Афганістаном, могла б допомогти в розшуку наших хлопців. Ми знайшли можливість для співпраці в цьому напрямі. Є надія, що вони нам допоможуть уже найближчим часом. Ще одним аспектом нашого співробітництва може бути боротьба з наркобізнесом. Під час зустрічей з іранськими колегами я зрозумів, що вони дуже зацікавлені в такій співпраці.

Тарас ПЕТРІВ.

ПОРА РОБИТИ СМІЛИВІ КРОКИ

Днями у Києві з ініціативи Трудового Конгресу України та науково-творчого колективу з розробки програми антикризових заходів відбулася дискусія за круглим столом на тему: «Сучасна економічна політика України та шляхи подолання кризи». В ньому взяли участь народні депутати України, представники уряду та Національного банку, провідні вчені-економісти.

Перше, що запропонував обговорити, відкриваючи круглий стіл А. Матвієнко, це питання додаткових повноважень уряду, оскільки 18 травня постане ця проблема перед депутатами. І, забігаючи наперед, скажемо, що переважна більшість учасників дискусії зійшлася на тому, що в такому вигляді, як це є сьогодні, додаткових повноважень уряду надавати не варто. В той же час наголошувалося, що потрібно думати над тим, як зробити оптимальною діяльність трикутника «Президент — уряд — Верховна Рада», оскільки на сьогодні між цими структурами є багато непорозумінь. Проте до цього трикутника, здається, треба додати ще й Національний банк, оскільки фінансова політика є наріжним каменем економіки. З цього питання і колишній голова НБУ В. Гетьман, і нинішній — В. Ющенко були солідарними: між банком та урядом має стояти стіна — щоб останній не проводив безконтрольних емісій. Також голова НБУ пообіцяв, що зробить усе, аби починаючи з другого півріччя у нас був єдиний емісійний центр.

Загальний аналіз економічної ситуації в Україні зробив В. Геєць (Інститут економіки АН України). На його думку, в перспективі головна наша проблема — це структурна перебудова, а сьогоднішній ворог — інфляція. Вона провокується дефіцитним платіжним балансом та ростом цін на енергоносії, спадом виробництва, непродуманою внутрішньою грошовою та кредитною політикою. І, як висновок, поступове підтягування цін на газ та нафту до світового рівня й надалі спричинятиме інфляцію, а тому паралельно існуватиме тенденція постійного спаду виробництва.

Вихід один: на підвищення цін з боку Росії також реагувати підвищенням цін і тарифів. Коли ж торгівля провадитиметься за світовими цінами, то тільки у вільноконвертованій валюті. Трудовий конгрес України найближчим часом планує продовжити обговорення можливих шляхів виходу з кризи. Але вже сьогодні, за словами А. Матвієнка, очевидно, пора робити сміливі кроки.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Економіка

Через «Терен» до зірок

Не приховую: започатковані торік гострі дебати на сесіях обласної Ради між депутатами і представниками виконавчої влади при обговоренні найважливіших проблем Чернігівщини порадували. Вбачалось народження демократичних противаг, завдяки яким стануть неможливими марне витрачання народних коштів, проведення приватизації і надання майна в оренду з корисливою метою. Цього не допустять депутатська «опозиція», комісії Ради, які в нових умовах, пильно спостерігаючи за діями облдержадміністрації, при тих чи інших порушеннях одразу заб'ють на сполох або зроблять усе для усунення непобдобств.

Але ось депутати утворили при Раді фонд комунального майна і приватизації. На березневій сесії передали йому функції орендодавця і фактично залишили без роботи 19 співробітників комітету комунального майна, роздержавлення і приватизації облдержадміністрації...

Все це, звичайно, діялось у рамках чинного законодавства. Тож, здається, у Чернігові ніякої біди не трапилось. Може, справді, сесії проходитимуть спокійніше, без нервозних дискусій. Тепер облрада не хвилюватиметься станом приватизації, орендою приміщень. Адже фонд при ній «свій». А це означає, що справи начебто підуть якнайкраще?

Та, схоже, робити такі висновки зарано. Рішення, як на мене, заклало міну уповільненої дії під процес приватизації. Адже безконтрольність, монополія породять стільки гордієвих вузлів, над розв'язанням яких сушитимуть голови не тільки журналісти, а й простий люд...

Та вони вже, власне, і є! Хитромудро і міцно зв'язані, надійно скріплені печатками і підсилені підписами відповідальних осіб. Ще на початку минулого року, наприклад, у Чернігові блискуче проведена афера із захопленням у приватну власність нового двоповерхового цеху галантерейної фабрики у 1000 квадратних метрів. Щоб його звести сьогодні, за скромними підрахунками, потрібно не менше 90 мільйонів карбованців! А галантерейна фабрика одержала всього-на-всього 13 тисяч 191 карбованець і 5 копійок.

Як таке могло статися? Та вельми елементарно! Генеральний директор асоціації «Зубр» Олег Шидо звернувся 12 березня минулого року з слізним проханням до першого заступника голови облвиконкому Анатолія Риженка, який перебував на відповідальній посаді останні дні (облвиконкоми ліквідовувались), дозволити продаж цеху малому госпрозрахунковому виробничо-торговому підприємству «Чернігівський сувенір». Мовляв, діяльність останнього у відродженні народних промислів стримується браком виробничих приміщень. Благородна турбота? Якби то так! По суті це вже була формально-«законна» оборудка. Бо 13 тисяч перераховані ще за півтора місяця до цього звернення.

Як же почали відроджувати у цеху народні промисли? Надзвичайно просто. «Чернігівський сувенір» 1 **квітня** безкоштовно (!) фінансовим документом передав його товариству з обмеженою відповідальністю «Терен», статут якого був зареєстрований тільки **4 травня**!!!

Хто ж став щасливим власником майна? Виявляється, засновники «Терена» — [illegible]лова правління Володи[illegible] Кохась, директор «Чернігівського сувеніра» Михайло Мартиненко, директор заводу «Керамік» Павло Нечипоренко, дружина директора галантерейної фабрики Марія Булгакова, а також... дочка Олега Шидо — Світлана Гордієнко (проживає і працює в Гомелі) та син заступника директора асоціації «Зубр» Євгена Вишневецького — Павло Вишневецький (студент). Як мовиться, ось такі пироги.

За висновком стар[illegible] прокурора відділу загаль[illegible] нагляду облпрокуратури Миколи Биговського, асоціацією «Зубр» як органом управління галантерейною фабрикою грубо порушено постанову Верховної Ради України про зміну форм державної власності. Її керівництво майстерно обвело д[illegible] кола пальця обласну Р[illegible] — власника майна.

Слід все ж сподіватися, що правоохоронні, судові органи оперативно дадуть не тільки правову оцінку згаданим діям, а й повернуть у комунальну власність області злочинно приватизований цех. Але, розв'язавши цей скритно зав'язаний зубрівський «вузлик», маємо подумати над ще одним непростим ребусом: директора асоціації «Зубр» Олега Шида недавно призначено на відпо[illegible]альну посаду — заступни[illegible]олови фонду комунального майна і приватизації... Я не знаю, чи є у нього, крім дочки, ще які незабезпечені діти, але, чесно кажучи, моторошно стає від думки про те, яким шляхом може піти приватизація в області. Адже депутатський корпус по суті усунув перешкоди на шляху зловживань у цій відповідальній справі, оскільки фонд комунального майна при облраді став тепер монополістом. Хто проконтролює нині неформально «своїх»? Яку зацікавленість матиме Рада вишукувати у власного «дитяти» недоліки, прикрі упущення? На ці запитання відповісти не можу.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

6, 7 і 8 травня 1993 року у трьох виборчих округах: Корабельному № 284, Миколаївська область, Болградському № 308, Одеська область, Скадовському № 402, Херсонська область було проведене повторне голосування по двох кандидатах у народні депутати України, які під час повторних виборів 25 квітня 1993 року замість вибулих одержали найбільшу кількість голосів щодо інших кандидатів, але менше половини голосів виборців, які взяли участь у голосуванні.

Центральна виборча комісія на підставі протоколів окружних виборчих комісій, відповідно до статті 51 Закону «Про вибори народних депутатів Української РСР» зареєструвала народним депутатом України Берднікова Олександра Яковича, голову Ленінської районної Ради народних депутатів м. Миколаєва, голову виконкому, позапартійного, який проживає у місті Миколаєві, обраного від Корабельного виборчого округу № 284, Миколаївська область.

В окрузі із загальної кількості 76832 виборців взяли участь у голосуванні 42255, або 55 відсотків виборців. Балотувалися два кандидати. За Берднікова О. Я. проголосували 25713, або 60,9 відсотка голосів.

Реєстрацію обраного народного депутата України від Скадовського виборчого округу № 402, Херсонська область, відкладено до завершення розгляду окружною виборчою комісією заяви, що надійшла на її адресу 8.05.93 р. про недодержання вимог виборчого Закону щодо ведення передвиборної агітації.

У Болградському виборчому окрузі № 308, Одеська область, вибори визнані такими, що не відбулися, оскільки в них взяло участь менше половини внесених до списків виборців. Відповідно до ст. 55 Закону «Про вибори народних депутатів Української РСР» у цьому окрузі належить провести повторні вибори.

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ — ДОБРЕ, А ХОРОШЕ ЖИТИ ТЕЖ ХОЧЕТЬСЯ

Машинобудування традиційно називають серцевиною економіки, яка визначає рівень господарства, його виживання, здатність до оптимальної й ефективної реорганізації, конкурентоспроможність. Вважається, що Україна — високорозвинута промислова держава, об'єктивно здатна зайняти пристойне місце в Європі. Та минає час, а ми дедалі глибше скочуємося в економічну кризу і ніяк не можемо не тільки створити цілісну програму перетворень, а й накреслити хоча б недалекі перспективи можливої стабілізації. Невже ми настільки бездарні, чи є інші істотні причини? Про це розмова з міністром машинобудування, військово-промислового комплексу та конверсії Віктором АНТОНОВИМ.

— У мене такий склад розуму, що я хочу все розкласти по поличках. Чому, проголосивши незалежність, ми досі маємо таку погану економіку? **Це збіг обставин, [illegible]блем.** Ми вперше будуємо українську державність, банківську систему, управління промисловістю, грошову систему, створюємо Конституцію, структури парламентської, президентської влади, Кабінету міністрів, здійснюємо поділ цих влад. Не забудьте ще армію, митницю, кордони. Практично всі ці функції раніше належали Москві, а ми починаємо з нуля. Дайте нам 5—10 років, і тоді ми покажемо, яку створимо державу. Скільки [illegible]ІА йшли до сьогоднішнього добробуту? Більше 200 років!

Друга проблема — глибочезна економічна криза, зумовлена переходом від однієї політичної системи до іншої, від командних методів управління до економічних. [illegible]гадаймо тридцяті роки — величезний спад економіки капіталістичних країн. Але відбувалося це в рамках однієї системи, а ми змушені все змінювати на марші.

Раніше кінці з кінцями зводив Держплан. Тепер же йдемо до ринкових відносин. І от виявилося, що ми не знаємо до пуття свого внутрішнього ринку: скільки потрібно тракторів, комбайнів, наприклад, і хто за них плат[illegible] [illegible]ме підприємствам-виро[illegible]кам. Це одна причина економічної кризи.

Друга — конверсія. Я цей термін розумію ширше: як глибоку структурну перебудову. Приміром, конверсія армії. У нас нині 700 тисяч військовослужбовців, а треба 400 (а може, й 200 тисяч). Як перейти до таких змін, ніхто не знає. Адже треба платити звільненим пенсії, переучувати, забезпечувати робочими місцями, житлом.

Конверсія соціальної сфери. Якщо ринкові відносини, а дехто називає їх капіталістичними, то треба самому купувати квартиру, повністю платити за її обслуговування, платити за освіту, охорону здоров'я. А навіть моєї зарплати не вистачить на утримання квартири, не те що купити її. То на який час ми ще збережемо елементи старих економічних відносин між державою і людиною? І коли на зарплені гроші люди зможуть себе забезпечити?

Власне конверсія військової промисловості. Ми втричі зменшили випуск військової техніки. Наприклад, американці щороку зменшують військові замовлення на 3 процента. І це для них складно, вимагає великих зусиль і затрат. Тим більше ми не в змозі різко змінити напрям своєї діяльності. І потім, якщо ми змінимо свою продукцію, то кому вона буде потрібна і хто її купить? Для нас нині найшановніша людина — це замовник.

— Вікторе Івановичу, мені доведося зустрічатися з аграріями, і вони сказали, що готові розмістити у вас сотні замовлень на різноманітні види техніки. Та ваші підприємства їх не приймають.

— Це правда. Ми підрахували, скільки коштуватиме готова продукція. В цьому процесі брали участь 128 керівників підприємств, академіки, професори. Вийшли у програмі на цифру 10 трильйонів карбованців. І от я думаю: а чи будуть у радгоспів, колгоспів, фермерів такі гроші? І на 50 відсотків можу відповісти: ні. Тому поставили питання перед керівництвом сільського господарства про створення постійно діючого вітчизняного технічного центру, який міг би гнучко підходити до цих проблем. Ми маємо бути впевнені, що той, хто підписав договір на виробництво техніки, не відмовиться від замовлення і заплатить гроші.

Нам слід разом думати і над кон'юнктурою ринку, займатися маркетингом. На жаль, тут у нас явна слабина. Бо щось ми зможемо самі зробити (наприклад, комбайни), а щось — приміром, обладнання для виробництва дитячого харчування — вигідніше замовити за кордоном. Закупити ліцензії, зразки... Набувати досвіду.

— І все ж процес зміни профілю військово-промислового комплексу необоротний. Від того, як швидко і яким шляхом ви його здійснюватимете, залежить доля не тільки вашої галузі, а й практично всієї економіки.

— З цим важко сперечатись. Є кілька варіантів.

Перший — нехай підприємства виживають так, як вони зможуть, — «шокова конверсія». Після аналізу ми дійшли висновку, що ні до чого хорошого вона не приведе. Єгор Гайдар якось сказав, що займається стабілізацією економіки на макрорівні з допомогою монетарної політики, стабілізації грошей, а все інше піде саме собою. Однак він забув, що це принцип капіталізму, класичного капіталізму, де гроші роблять усе. А ми більш як 70 років прожили у зовсім іншому вимірі. От приклад. Польща стабілізувала злотий, а 70 процентів промисловості не працює. Подивіться: німецька марка — найкраща монета світу, але ж економіка колишньої НДР у занепаді, і уряд ФРН змушений сотні мільярдів марок віддавати, щоб якось перебудувати східні регіони під капіталістичні відносини.

Макрорівень необхідний, та його самого недостатньо, підприємства наші просто зупиняться. Тому ми не прийняли перший варіант.

Є другий шлях. Продавати військову техніку, а виручену валюту спрямовувати на конверсію. Разово це можливо. Як стратегічний варіант — ні. Ми 80 процентів компонентів отримуємо зі сторони. В цих умовах сподіватися, що нам даватимуть усе в повному обсязі, щоб ми вийшли на міжнародний ринок, було б нерозумно. З іншого боку, зброєю торгують США, Франція, Ізраїль, Китай, Росія. У тієї ж Росії збереглися колишні союзні структури: оборонекспорт, головне технічне управління. Вони знають кон'юнктуру. А ми тільки створюємо такий механізм.

На мій погляд, варто вибрати свій, український, варіант, що увібрав би всі позитивні моменти двох попередніх. Інакше кажучи, ми за стабілізацію на макрорівні, за використання експортних можливостей, але при цьому держава має надати підтримки конверсії.

З цією метою ми зробили маркетинг українського ринку. На його базі створили 540 програм: електротехніка, складні побутові прилади, суднобудування, авіація, автомобілебудування тощо. Визначили підприємства, які можуть перейти на випуск тієї або іншої цивільної продукції. З'являються замовлення, ми тут же їх розміщуємо і надаємо мінімальну фінансову підтримку під заставу майна. Не виконав умови — банкрутство.

— У розмові ви так чи інакше торкалися зарубіжного досвіду. Ваші контакти з інофірмами залишаються на рівні його вивчення чи є тісніші зв'язки?

— Ми продумали чотири напрями взаємодії зі світовим ринком.

Перший — створення спільних підприємств і спільних акціонерних фірм. Нині їх у нас більше 800. Є такі, що добре працюють, є слабкі. Я за те, щоб не обмежувати зарубіжний акціонерний капітал: від 0 до 100 відсотків. Нуль — це наша фірма. 50 на 50 — порівну. Сто відсотків — будуйте свій завод у нас. Ми на 99 років віддамо в оренду землю, а там платіть і будуйте.

Другий напрям — компенсаційний метод. Нам необхідне обладнання для глибокої переробки нафти. За кордоном вона дійшла до 85—90 відсотків, а в нас тільки 50. От зарубіжні фірми можуть поставляти нам обладнання, а ми будемо розплачуватися, приміром, мазутом. Нам потрібні стани холодної прокатки сталі. Потрібна жерсть для консервної промисловості. Ми готові прийняти необхідне обладнання і розплатитися продукцією.

Ще один напрям — акумуляційний. Завдяки інтенсифікації експорту збільшити приплив валюти і 50 відсотків загальної маси продати державі. З утворених нагромаджень інвестувати пріоритетні напрями економіки України.

І нарешті останнє — скористатися зарубіжними кредитами: міждержавними, державними, приватних банків. Будь-якими джерелами. Як правило інвестиції повинні йти під конкретні проекти і на комерційній основі.

— Це загальні напрями взаємодії. Але, мабуть, є і конкретне її втілення?

— Форми можуть бути різні. Наприклад, оперативно-рутинна. Ми готові співробітничати із зарубіжними фірмами, виготовляючи найбільш трудомістке. Адже не секрет, що наша зарплата не йде ні в яке порівняння із західноєвропейською чи американською. Тому ми готові взятися за лиття, механічну обробку, щоб робити спільну продукцію. Це ми вже здійснюємо з фірмою «Сіменс», АТТ, «Шредер», «Магна», «Кайзер» та інші.

Другий шлях — науково-стратегічний. Ми могли б прорватися на світовий ринок з виробами, яких там нема. Наші вчені з Інституту кібернетики і японські створили новий вид комп'ютера — нейрокомп'ютер: мільярди операцій за секунду, застосування суперінтегральних схем. Це наші ідеї, японські мікросхеми, і результат вражаючий. Ми хочемо організувати концерн з виробництва такого обладнання на Україні.

Ще один приклад. Наші вчені винайшли і запатентували новий вид акумуляторів — об'ємне акумулювання енергії. Автомобільні зразки будуть готові до кінця року. Нині у світі є автоелектроакумулятори вагою 350 кілограмів на пробіг 150 кілометрів. Наші будуть вагою 100 кілограмів і розраховані на пробіг 400 кілометрів. Це прорив. Світ чекає цього. Адже, скажімо, в Лос-Анджелесі вже з 1996 року буде заборонено використання бензинового двигуна. І той, хто першим створить гідний зразок, завоює автомобільний ринок. Ми запропонували кільком фірмам Японії, ФРН, США: давайте разом створювати концерн з виробництва електромобілів. Узагалі-то ми плануємо у травні й червні на виставках у Токіо й Сеулі показати 50 проектів, у тому числі з конструкційних матеріалів. У нас же є чудові винаходи у технічній кераміці, базальтових, вуглеродистих матеріалах, матеріалах для аерокосмосу.

Словом, у цій непростій економічній ситуації я — прихильник творчого начала. Не руйнувати все створене раніше, а використати для створення нового.

— Спасибі за розмову.

Записав **Анатолій ФЕДОРІВ.**

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про тимчасові слідчі ізолятори на територіях виправно-трудових колоній

З метою нормалізації становища з розміщенням осіб, які тримаються у місцях попереднього ув'язнення, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Дозволити Міністерству внутрішніх справ України тимчасово, до нормалізації становища з розміщенням осіб, які тримають у місцях попереднього ув'язнення, направляти із переповнених слідчих ізоляторів, у виправно-трудові колонії загального, посиленого і суворого режимів засуджених, вироки щодо яких не набули законної сили, для чого створити тимчасові слідчі ізолятори на територіях виправно-трудових колоній тих областей, де є слідчі ізолятори.

2. Тримати засуджених у тимчасових слідчих ізоляторах відповідно до вимог Положення про попереднє взяття під варту.

3. Доручити Міністерству економіки, Міністерству фінансів, Міністерству внутрішніх справ України та Державному комітету України з матеріальних ресурсів подати до 15 травня 1993 року Кабінету Міністрів України пропозиції про виділення додаткових асигнувань і матеріально-технічних ресурсів на будівництво нових та розширення діючих слідчих ізоляторів.

4. Ця Постанова вводиться в дію з дня її опублікування.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
6 травня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про виплату одноразової грошової компенсації сім'ям осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули у період проходження служби з 1945 по 1990 рік

Верховна Рада України **постановляє:**

Доручити Кабінету Міністрів України прийняти постанову про виплату одноразової грошової компенсації сім'ям осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, які загинули у період проходження служби з 1945 по 1990 рік.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ.

м. Київ
6 травня 1993 року

ІНФОРМАЦІЯ ПОСОЛЬСТВА НОРВЕГІЇ В УКРАЇНІ

Останнім часом в українських та інших газетах були вміщені об'яви про те, що відбувається вербування українських громадян для роботи на норвезьких нафтових платформах у Північному морі.

Посольство уповноважене заявити, що ці об'яви безпідставні, бо працевлаштування українських та інших іноземних громадян у даний момент не передбачається. Посольство шкодує з приводу непорозумінь, які виникли через вищезгадані об'яви.

Продиктовано в номер

ДО КИЄВА ПРИЇДЕ «ПОЛЬЩА»

Зважаючи на колишню економічну співпрацю та географічне розташування, стосунки України з Польщею повинні були б мати пріоритетний характер. Проте коли з польської сторони такі намагання очевидні (в Україні до 150 підприємств за участю польського капіталу), то українські силкування по той бік кордону дуже незначні. Так само, за даними Центру інформатики зовнішньої торгівлі Польщі за 1992 рік, експорт в Україну становив 179,4 мільйона доларів США, а імпорт з України — 157,8 мільйона. Тобто негативне сальдо України становить 21,6 мільйона доларів США. За бартерними операціями частка взаємного товарообігу склала 8,5 відсотка.

Тим часом після візиту до Києва пані Х. Сухоцької в цьому плані щось уже зроблено. В березні цього року у Львові відбулося перше засідання Змішаної польсько-української комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва. І ось тепер, напередодні візиту в Україну Президента Польщі Леха Валенси, з 17 до 21 травня в Києві проходитиме перша національна виставка «Польща-93». Домовленості про неї досягнуто на міжурядовому рівні, а організаторами її з польської сторони стали фірма «ПольЕкспо» та з української «ЗовнішЕкспоБізнес». У виставці візьмуть участь 43 провідні польські фірми, що представлятимуть найрізноманітніші галузі. Отже, ця виставка стане тим трампліном, з якого українські підприємці можуть стрибнути до сусідньої держави.

ПАПЕРУ НЕМА, АЛЕ СЛОВО ЖИВЕ

В Ужгороді розпочався I міжнародний фестиваль української поезії «Срібна земля» (так називав цей край поет Іван Ірлявський, розстріляний у Бабиному Яру). Учасники фестивалю — майстри слова з України, Росії, Канади, Словаччини, Югославії, інших країн. Два дні триватиме спеціальна конкурсна програма декламаторів, буде багато зустрічей з читачами, передбачена науково-практична конференція. Відтепер фестиваль проводитиметься щорічно.

ПОЖЕЖІ У СТЕПУ

Суха спекотна погода і необережне поводження з вогнем стали причиною багатьох пожеж у зелених зонах запорізького степу. Найбільше постраждали соснові масиви під Енергодаром, біля села Кінські Роздори Пологівського району, в Крутоярівському лісництві під Запоріжжям. Тривалі суховії з сильними вітрами нещадно висушують поля — хліборобів непокоїть доля посівів.

Крісло для гостя

МАГАТЕ ХВАЛИТЬ. НАШІ — ЛАЮТЬ. ЧИ СПРАВЕДЛИВО?

Після мораторію на розвиток усіх українських АЕС, мабуть, у найскладнішому становищі опинилась наймолодша — Хмельницька атомна, перший і єдиний блок якої було введено в 1987 році. Про її проблеми і проблеми атомної енергетики країни розповідає директор Хмельницької АЕС Віктор САПРОНОВ, якого нещодавно обрали президентом Українського ядерного товариства.

— Так вийшло, що головного антиатомного удару після Чорнобиля зазнали ми, хоча своєю роботою наша АЕС не давала серйозного приводу. А сталося це, думаю, тому, що ми були одноблоковою станцією, і всі керувалися простою логікою: зупинити один блок — це і реально, і втрата невелика. Обстановка змусила нас максимально зібратися, піти на найширший контакт з людьми. Ми змогли багатьох переконати: перший блок має працювати. І він працює досить надійно, безпечно. Обстановка на станції нормальна.

— Через мораторій Верховної Ради ввести в 1990 році практично готовий другий блок не вдалося. Хто від цього виграв?

— Вважаю, тільки вузька група людей, які зробили на це політичну ставку. І головне не в тому, що Україна недорахувалася значної кількості електроенергії. Справа в іншому. Атомна станція з одним блоком менш надійна. Вона сьогодні на межі забезпечує теплом місто атомників Нетешин. Перший блок і пуско-резервна котельня — це два джерела, котрі взимку, якщо зупиниться те або друге, не зможуть забезпечити теплом наше містечко.

Якщо таке станеться, можливо, місто доведеться відселяти. А ймовірність зупинки блока у найнебажаніший період зростає. Робота одним блоком — це ще і наші обмежені можливості в подальшому розвитку міста, адже ми його утримуємо за рахунок прибутку від електроенергії. Тому другого блока чекають усі.

— Очевидно, більше двох років «простою» не пішли на користь другому блокові. В якому він нині стані?

— Загалом — у хорошому. Хоч мораторій, звісно, уповільнив темпи будівельно-монтажних робіт. Нині перевіряємо турбінне обладнання, трубо- і паропроводи. Готуємося до повторного контрольного складання реактора.

Зустрічі з Президентом України, Прем'єр-міністром і віце-прем'єр-міністром засвідчують: наш блок не забули, як і 6-й блок Запорізької та 4-й Рівненської АЕС, котрі також мають високу готовність. Це вселяє надію, що матимемо урядове замовлення на введення другого енергоблока і зробимо його робочим. Хоча для цього вже потрібно буде два роки. Враховуючи те, що за час мораторію ми втратили більшу частину вже укомплектованого персоналу на другий блок, нині повторно розгортаємо цю роботу. Сподіваємося отримати хороше поповнення з вузів Києва, Одеси, Севастополя.

— Цим, мабуть, проблеми не вичерпуються?

— Проблем безліч. Однак ми настроєні на те, щоб їх вирішувати, робити все, щоб станція й надалі працювала безпечно і надійно. Вчимо персонал, підвищуємо і підтримуємо його кваліфікацію. Побувавши нещодавно у нас на станції, спеціалісти МАГАТЕ ретельно проаналізували всі події на АЕС з моменту її пуску і відзначили в усіх випадках грамотні, кваліфіковані дії наших працівників.

З будівельниками завершуємо будівництво сховищ радіоактивних відходів з їх наступною переробкою. Ця проблема стосується всіх АЕС, але нас особливо, бо ми наймолодша станція і встигли зробити менше, ніж решта.

Українське ядерне товариство докладе значних зусиль і тут, і в Росії для вирішення питання переробки й поховання відпрацьованого палива. Продовжимо переговори з керівництвом Красноярського краю, вивчаємо пропозиції французів, німців, американців про будівництво на майданчику атомної станції тимчасових сховищ для відпрацьованого палива в контейнерах строком на 40—50 років.

— І все ж — чого сьогодні найбільш не вистачає: надійної державної підтримки, коштів, часу?

— Все взаємопов'язане. Та найбільш непоправні, гадаю, втрати часу. Скажімо, сьогодні ми продовжуємо працювати за тарифом четвертого кварталу минулого року — 2 крб. 30 коп. за кіловат. Він не відшкодовує витрат, необхідних для забезпечення нормальної експлуатації всіх станцій, ту ж безпеку, спокійний соціальний клімат у колективах. З листопада 1992 року звертаємося до уряду з проханням переглянути тариф, однак...

Головним же вважаю нині наважитися на скасування мораторію щодо завершення будівництва нових, сучасніших, блоків і подбати про нинішню атомну енергетику, без якої Україні не обійтись.

Віктор РОЗСОХА.

Хмельницька область.

Усьо чотко!

ДО ПРЕМ'ЄРА — З ТУРИСТСЬКИМ ПРИВІТОМ!

І раніше до київських ВВІРів було не протовпитися, а після прийняття Кабінетом Міністрів постанови «Про першочергові заходи щодо вирішення питань виїзду громадян України за кордон» підступи до них і взагалі нагадують товкучку. По 600 чоловік щодня записуються на прийом до районних відділень ВВІРу, а ті в змозі прийняти 20.

Цікаво, що постанову Кабінет Міністрів прийняв, як зазначено у вступі, «з метою спрощення порядку виїзду громадян України за кордон». Задумано начебто непогано: видавати нові закордонні паспорти і здійснювати перереєстрацію старих в органах внутрішніх справ за місцем проживання.

Проте з'ясувалося, що видати постанову куди простіше, ніж реалізувати. Органи МВС на місцях виявилися не підготовленими: не виготовлено необхідних штампів, не визначено обсягів оплати, не підготовлено кадри в районних ВВІРах; відсутні спеціальні приміщення. Люди змушені тижнями стоять в черзі.

Ось чому Кабінет Міністрів продовжив старий порядок оформлення виїзних віз за заявками туристських організацій до 15 квітня. Та районні ВВІРи і протягом цього терміну не змогли як слід зорганізувати справу.

Федерація профспілок України звернулася до Прем'єр-міністра Л. Кучми: дозволити туристським організаціям до кінця року оформляти разові виїзні візи для туристів, як це було раніше, та відповіді не одержали.

— А тим часом,— розповідає виконавчий директор Українського акціонерного товариства з туризму та екскурсій Анатолій Моргун, — виникла складна ситуація з комплектуванням та відправкою планових груп туристів за кордон, що призведе до сплати значних штрафів у вільноконвертованій валюті та великих збитків туристських підприємств, а місцевий бюджет недоодержить чималі суми.

Ми отримуємо десятки телеграм з усіх кінців України, зміст яких можна передати лише одним словом: «Рятуйте!» А що вдіяти? От і радимо своїм партнерам надсилати телеграми Прем'єру. Адже «Укрпрофтур» вже пооббивав пороги усіх відповідальних чиновників нашого уряду, а результати нульові.

Справді, що чиновнику до проблем хворих дітей, чиї батьки спромоглися сплатити за путівки та не в змозі їх вивезти на лікування, до обурення металургів заводу імені Дзержинського у Дніпропетровську, яким так і не вдалося вчасно і «спрощено» оформити документи для подорожі? Та й хто компенсує втрачені у чергах час і здоров'я людей, які розпочинають відпочивати таким чином?

Отож — туристський привіт Прем'єру!

Валентина ПИСАНСЬКА.

Проблема

БЮДЖЕТ НЕ ТЕРПИТЬ КОМПРОМІСІВ

Як вже повідомлялося («ГУ» від 12 травня) у Донецьку відбувається «багатоетапна» сесія обласної Ради, яка мала визначитись з приводу бюджету на 1993-й рік. Попри незначні кроки назустріч, з'ясувалось, що бюджет не терпить компромісів і тому затвердження його знову відклали... Утворено узгоджувальну комісію для вироблення спільних рішень між працівниками обласної адміністрації та народними депутатами, з одного боку, і урядом — з другого. Роботу ж сесії призупинили.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Анонс

ПОТІШИМОСЯ ЛЯЛЬКАМИ

18 травня у столичному Будинку художника відкриється II Міжнародний фестиваль театрів ляльок. Він не носить конкурсного характеру, просто провідні лялькарі світу вирішили влаштувати дітям свято. Приїдуть лялькові театри з Австрії, Швеції, Фінляндії, Німеччини, Болгарії, Молдови, Бурятії. Ну, і свої — з Харкова, Луцька, Херсона, Сум, Одеси, Севастополя... Кому дякувати? Комітетові мистецтв Київської держадміністрації, споживчому товариству «Меркурій» і фонду імені Дєточкіна!

Ілля ПОВОЛОЦЬКИЙ.

Спорт

«КОЛУМБУС» ПЛЮС «ФІОЛЕНТ» — СВЯТО БОКСУ

На карті дислокації українського професіонального боксу з'явилася нова точка — у Севастополі створено спілку професіональних боксерів «Фіолент». Своїм завданням вона ставить соціальний захист майстрів шкіряної рукавички, створення в морській цитаделі України професіонального боксерського центру.

Президентом «Фіоленту» став майстер спорту Валентин Соболевський, відомий в Україні спеціаліст, який тривалий час очолював збірну боксерів Криму. Але справжній натхненник цієї справи, безумовно, Євген Поданєв, у минулому авторитетний дзюдоїст, боксер, кікбоксер, а нині удачливий бізнесмен.

Спілка народилася і була зареєстрована 28 квітня, а вже через тиждень вона провела у Ялті велике свято боксу, учасниками якого стали найкращі боксери ліги «Колумбус» і гості з Бельгії.

Першими на ринг вийшли чемпіон України та СНД серед професіоналів (вага 124 фунти) миколаєвець Сергій Диваков («Колумбус») і дебютант із Севастополя Андрій Закар'ян («Фіолент»). За очками переміг досвідченіший Диваков. Нелегко далася перемога одному з найкращих боксерів «Колумбуса» донеччанину Андрієві Синєпупову над представником «Фіолента» Сергієм Радюковим, який проводив перший професіональний бій. Синєпупов побував навіть у нокдауні.

Але головні події розгорталися у зустрічі Україна — Бельгія. Її відкрив шестираундовий рейтинг — поєдинок найважчих (190 фунтів). Багатотитулований представник «Колумбуса» Євген Судаков досить упевнено використав свою перевагу в досвіді та майстерності над Руді ван Лієрде (другий у європейському рейтингу).

Киянин Сергій Клоков (п'ятий у європейському рейтингу) технічним нокаутом переміг Іва Мосьє (175 фунтів).

Кіровоградець Вадим Волканов («Колумбус»), що посідає сьоме місце в європейському рейтингу (154 фунти), і Маріно Монтейн (п'ятий у єврорейтингу) сперечалися за звання претендента на титул чемпіона Європи. Це був красивий і запеклий бій, який заслужено виграв український боксер.

Та окрасою зустрічі, як на мене, став поєдинок дебютанта професіонального рингу, 24-річного севастопольця Олексія Лазарєва (160 фунтів) з другим номером європейського професіонального рейтингу Бруно Усенбергом. Вже на перших секундах гість побував у нокдауні. І надалі Олексій ганяв суперника по рингу, мов горобця по сараю. Судді одностайно віддали перемогу представникові України.

Отже, переконливо виграли наші боксери — 4:0. Тепер представники «Колумбуса» складатимуть значно серйозніший іспит. Їх на матчеву зустріч до Атлантік-сіті запросили американські колеги. Найкращі бойові рукавички України готуватимуться до цієї події під керівництвом свого наставника Михайла Зав'ялова в Севастополі, на базі «Фіолента».

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ялта — Київ.

ЗБІРНА ВИРУШАЄ ДО ЛИТВИ

Наступного вівторка у Вільнюсі буде зіграно товариський матч національних збірних Литви та України. До неї готуються такі наші футболісти: воротарі — Тяпушкін («Нива». Тернопіль) та Помазун («Металіст»); польові гравці — Беженар, Похлєбаєв, Михайленко, Полунін, Коновалов (усі — «Дніпро»), Попов («Шахтар»), Василитчук («Нива», Тернопіль), Грицина, Шкапенко, Леоненко, Ковалець (усі — «Динамо»), Гусєв («Чорноморець»), Мокрицький («Карпати»), Гайдаш («Таврія»).

Представляємо дипломатичний корпус в Україні

Якщо раніше в колишньому СРСР про Кубу писали одностайно добре, то нині в СНД пишуть по-різному. Ми ж вважаємо: як жити і які ідеали сповідувати — справа виключно кубинського народу. Хотілося б тільки нагадати, що за декілька років на Кубі вже оздоровлено і вилікувано від тяжких недугів 10500 дітей з України... Нагадати і наголосити на цьому.

ПОСЛОМ БУТИ І ВАЖЧЕ, І КРАЩЕ

— Ви розпочинали свою дипломатичну роботу ще генеральним консулом в одній з колишніх республік СРСР. Нині ви — посол у суверенній державі. Важче стало працювати?

— Тепер, як не дивно, все змінилося на краще. Хоча роботи, звичайно, побільшало. Однак той факт, що Україна і Куба підтримують відносини як дві суверенні незалежні держави, значно полегшує виконання моїх обов'язків, та й посольства загалом. Втім, хочу наголосити, і раніше між нашими країнами існували дуже добрі взаємини.

— Наші держави переживають не найкращі часи. Насамперед в економічній галузі. У зв'язку з цим як ви оцінюєте перспективи україно-кубинського торгового та економічного співробітництва?

— Справді, торгові та економічні зв'язки між нами послабли з відомих причин. І все ж таки нині вимальовується тенденція до їх поліпшення завдяки підписаній торговельно-економічній угоді. Якщо минулого року взаємні поставки становили лише 15 мільйонів доларів, то нинішнього року, сподіваємося, вони досягнуть суми 50 мільйонів. Але і це не межа. І Україна, і Куба зацікавлені у тому, щоб відновити наші економічні зв'язки, досягти рівня попередніх років, коли взаємні поставки становили один мільярд доларів щороку. А ми можемо багато чого запропонувати вашій державі. Це і кубинський цукор, і переробка його на ваших підприємствах, і ліки, і наймодерніше медичне обладнання, і цитрусові, нікель. Дуже перспективним напрямом, як на мене, може стати заснування спільних україно-кубинських підприємств. Крім того, кубинці, які мають свої торговельні представництва по всьому світу, могли б сприяти виходу української продукції на ринки третіх країн.

Зі свого боку, ми хочемо купувати в Україні запасні частини для наших підприємств, метали, харчові продукти.

— Дехто в Україні вважає: Куба від нас так далеко, транспортні витрати такі великі... Мовляв, нема ніякої рації вести з нею торгівлю.

— Вважають так, бо не знають, як воно є насправді. Наприклад, увесь цукор в Україну привозять кубинські судна, а у зворотному напрямку вони можуть везти українські товари. Українські ж кораблі тим часом частенько ідуть порожніми на Ямайку за бокситами. Тобто, можливості для взаємовигідних перевезень є. Їх лише треба відшуковувати.

— Усе, що ви сказали з приводу добрих перспектив двостороннього співробітництва, багато в чому залежатиме і від того, чи триватиме економічна блокада вашого острова з боку Сполучених Штатів.

— Безперечно. Вона дуже заважає торгувати нам з усім світом. Візьміть, наприклад, так званий закон Торіччелі, ухвалений ще за адміністрації Буша. Цим законом заборонено заходити в американські порти тим суднам, які доправляють вантажі на Кубу.

І все ж ми сподіваємося, що блокада не існуватиме вічно. Тим більше, що у жовтні минулого року Організація Об'єднаних Націй ухвалила відповідну резолюцію проти блокади. Блокади, від якої ось уже понад три десятиліття страждає наш народ. До речі, серед усіх колишніх соціалістичних держав і країн, які виникли на території СРСР, Україна була єдиною, що однозначно висловилася проти блокади. А це ще одне свідчення добрих відносин, які традиційно існують між нашими народами.

— Пане посол, уже декілька років Куба надає нам благородну гуманітарну допомогу, яка дуже високо цінується народом України. Маю на увазі лікування та оздоровлення дітей, які постраждали під час чорнобильської катастрофи. І все ж, зважаючи на ваші економічні негаразди, чи продовжуватиметься вона?

— Через вашу газету хочу запевнити українську громадськість: наша країна надаватиме допомогу дітям Чорнобиля без будь-яких обмежень у кількості й часі. Три великі лікарні, піонерський табір на березі океану, одинадцять наукових медичних установ готові приймати стільки дітей, скільки ви будете у змозі направити на Кубу.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів Ігор ГРУШКО.

З досьє «Голосу України»

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Куба в Україні Діохенес Ернандес Асторга народився 1939 року. Кандидат економічних наук. За молодих років брав активну участь у революційному русі 26 липня. З 1962 року — на викладацькій роботі. З 1969 по 1975 роки — на адміністративних посадах в Управлінні тваринництва провінції Гавана. З 1975 по 1990 рік працював у партійних органах різного рівня та в ЦК Компартії Куби. З вересня 1990 року був генеральним консулом, а згодом — тимчасовим повіреним у справах Республіки Куба в Україні. Одружений. Має двох дітей.

Реалії

ВСЕ ДАЛЕКО НЕ ТАК, ЯК ОЧІКУВАЛОСЯ

Нещодавно у Вільнюсі відбулася прес-конференція, в якій узяли участь міністр промисловості і торгівлі Литви Альбертас Синявічюс. Ішлося про розвиток економічної співпраці трьох держав Балтії — Литви, Латвії і Естонії.

«Впродовж трьох останніх років робилися спроби створити довгоочікуваний спільний ринок трьох держав Балтії. Однак поки що без особливих успіхів», — визнав міністр і вказав на основні причини невдач. По-перше, кожна з трьох держав була змушена діяти самостійно: випускати свої трактори, літаки та ін. В Естонії і Латвії ціни були відпущені з жовтня 1991 року, а у Литві перші невдалі спроби цього мали місце ще в січні. А. Синявічюс пообіцяв, що литовці в цій справі невдовзі випередять своїх сусідів, оскільки з 1 травня буде остаточно «відкрито всі крани цін». Залишаться регульованими лише ціни на деякі продукти.

На розвиток співробітництва впливає й те, що Литва не має власної національної валюти. Проте вже вирішено найближчим часом створити в Ризі спільний центр координування економічної співпраці Балтійських держав. А в листопаді в столиці Латвії намічається організувати спільну виставку-продаж промислових товарів.

На прес-конференції йшлося і про економічні відносини з іншими країнами. При цьому А. Синявічюс підкреслив, що «наші інтереси там, де є вигода». У цьому зв'язку чимало було сказано про співпрацю з країнами співдружності. Міністр зазначив, що економічні відносини з Росією після деякої паузи пожвавилися. На початку травня в Литву запрошено представників цієї країни, щоб продовжити розмову, розпочату в Санкт-Петербурзі. А. Синявічюс не тішить себе ілюзіями щодо цієї зустрічі. За його словами, навряд чи росіяни погодяться підписати договір про вільну торгівлю, тому доведеться купувати товари в Росії за цінами на 15—20 відсотків вищими від їхньої вартості.

Надія ДОРОНІНА.

Вільнюс.

На ниві культури

«ВИНО КОХАННЯ» АЯТОЛЛИ ХОМЕЙНІ

Своєрідним символом розвитку вірмено-іранських відносин став у Єревані вихід у світ збірки віршів керівника ісламської революції в Ірані аятолли Хомейні вірменською мовою. Вона зветься «Вино кохання» і є лише частиною літературного доробку Хомейні, відомого вірменській громадськості передусім своєю діяльністю на релігійній та політичній царині.

Як було відзначено на презентації, це зібрання творів ще не видавалося у країнах СНД. А у Вірменії книжка вийшла завдяки спільним зусиллям Інституту сходознавства Академії наук РВ і концерну СІГЛ. Співробітники інституту виконали творчу частину роботи, а концерн узяв на себе всі витрати з видання. Отже, «Вино кохання» вірменською мовою не тільки символізує розвиток вірмено-іранських відносин, а й свідчить про зародження у Вірменії меценатства. Тим більше самі представники СІГЛу стверджують, що й надалі допомагатимуть розвиткові національної культури і науки.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Єреван.

Коротко

ІСТОРИЧНІ ЗЕМЛІ НИНІ В ЦІНІ

Загальну мобілізацію оголошено в Судані. Такий крок спричинений загостренням взаємин з Єгиптом щодо прикордонного району Халаїб. Єгипетський посол в Хараре був викликаний до МЗС Судану, де йому вручено ноту протесту в зв'язку «з провокаційними діями Єгипту». Єгипетський Президент Х. Мубарак заявив, що його народ не хоче війни з сусідньою державою, проте Халаїб є історичною частиною Єгипту.

КИРГИЗСТАН — СЕРЕД КРАЇН, ЩО РОЗВИВАЮТЬСЯ

Разом з деякими іншими державами колишнього Союзу Киргизстан одержав статус країни, що розвивається. Це дає республіці право на отримання різноманітних позик, інвестицій, гарантів в Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), а також пільгових кредитів у Всесвітнього банку, разом з яким Киргизстан розробив програму радикальних економічних реформ на наступні два роки.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Експрес-інформація

КІНЕЦЬ ЕРИ «ЗОРЯНИХ ВІЙН»

Сполучені Штати Америки відмовляються від програми створення космічної системи протиракетної оборони. Цю сенсаційну заяву зробив міністр оборони країни Л. Еспін, виступаючи на прес-конференції в Пентагоні. Він зазначив, що ера програм «зоряних війн» закінчилася, її долю визначив розпад Радянського Союзу.

КОНСУЛЬТАТИВНА ЗУСТРІЧ

Президента Росії Б. Єльцина з главою Грузинської держави Е. Шеварднадзе відбулася вчора в Москві. Вона проходила за закритими дверима. За деякими даними, глави двох держав обговорили питання розвитку відносин між Росією і Грузією, а також проблеми врегулювання абхазького конфлікту.

Тим часом у Абхазії тривають позиційні бої. За повідомленнями засобів масової інформації, грузинське командування на чолі з генералом Г. Надарейшвілі покинуло Сухумі й розташувалося в безпечнішому місці.

ХТО Ж ВИРІШУВАТИМЕ ДОЛЮ БОСНІЙСЬКИХ СЕРБІВ?

Спільне засідання парламентів усіх сербських земель відкрилося вчора в Белграді. Основне питання порядку денного — обговорення плану Венса-Оуена щодо мирного врегулювання в Боснії і Герцеговині. У засіданні беруть участь депутати парламентів СРЮ, Сербії, Чорногорії, а також Сербської республіки в Боснії, та Сербської Країни в Хорватії. Згідно з задумом організаторів зібрання, саме воно має вирішити долю плану Венса-Оуена, а не лише сербське населення Боснії і Герцеговини, яке 15—16 травня висловиться з цього питання на референдумі.

МІЛЬЙОНИ ДЛЯ КИРГИЗСТАНУ

Про виділення Киргизстану кредиту в 60 мільйонів доларів оголосила Міжнародна асоціація розвитку — один з підрозділів Всесвітнього банку. Ці кошти використовуватимуться на фінансування імпорту, товарів першої необхідності та підтримку економічних реформ у республіці. Киргизстан також планує одержати найближчим часом кредити на 70 мільйонів доларів від урядів Японії, Нідерландів і Швейцарії.

ПЕСИМІЗМ У НАСТРОЯХ

Безрезультатно завершився дев'ятий раунд арабо-ізраїльських мирних переговорів, який проходив у Вашингтоні. Представники арабських делегацій на спільній прес-конференції, що відбулася після його завершення, песимістично оцінили переговорний процес. Як заявив глава палестинської делегації Х. Абдель Шафі, «ми не досягли прогресу і через півтора року перебуваємо у такому самому становищі, як і на початку переговорів». Черговий раунд має розпочатися в червні.

А ЩО НАМ ЧУЖА КОНСТИТУЦІЯ!

Татарстан не має наміру обговорювати жодний з проектів Конституції Росії, заявив голова татарстанського парламенту Ф. Мухаметшин. За його словами, у згаданих проектах проігноровано шлях, що його пройшов Татарстан від проголошення державного суверенітету до прийняття власної Конституції, в якій записано: «Республіка будує свої відносини з Російською Федерацією на основі Договору про взаємне делегування повноважень». Цей документ практично готовий до підписання. Але принципи міждержавних відносин, які він визначає, не відображено в проектах Російської Конституції.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Історія

ОСТАННІЙ ГЕТЬМАН УКРАЇНИ

У ці дні виповнюється 120 років з дня народження і 75- річчя з дня приходу до влади гетьмана Української держави Павла Петровича Скоропадського.

Народився П.Скоропадський 3(16) травня 1873 року у Вісбадені на німецьких мінеральних водах, де в той час відпочивали його батьки — Петро Іванович Скоропадський і Марія Андріївна (у дівоцтві Міклашевська). Генеалогія старовинного роду Скоропадських простежується від виходця з Уманщини Федора Скоропадського, який воював у війську Богдана Хмельницького і загинув у бою під Жовтими Водами. З далеких предків роду Скоропадських найбільш відомий онук Федора — Іван Ілліч Скоропадський, який у 1708- 1722 рр. був гетьманом України.

З масовим українським національним рухом Павло Скоропадський познайомився лише в 1917 році, командуючи корпусом, що дислокувався в Україні. Навесні цього року український національний рух охопив армію. Була створена Українська фронтова рада для військ Західного фронту на чолі з С.Петлюрою. Одночасно почав діяти Військовий комітет по формуванню національних військових частин. Ідеї організації за національним принципом були схвалені І Всеукраїнським військовим з'їздом, що проходив у травні 1917 року в Києві. Українізація 34-го армійського корпусу генерал- лейтенанта Скоропадського почалася в серпні 1917 року. Він отримав назву 1-го Українського корпусу.

Жовтневі події у Петрограді Скоропадський зустрів насторожено. У жовтні 1917 року 1-ий Український корпус під його командуванням не дав можливості 2-му гвардійському корпусу, який рухався з фронту і знаходився під впливом більшовиків, прийти на допомогу солдатам і робітникам Києва, що повстали. За розпорядженням Павла Скоропадського революційні полки гвардійців було роззброєно і відправлено до Росії.

Завдячуючи рішучим діям Скоропадського, Центральна Рада УНР зберегла владу. Проте, не зважаючи на цю заслугу перед Радою, він зустрів холодне ставлення до себе і свого корпусу з боку українського керівництва.

Підозрюючи в особі Скоропадського можливого суперника, Генеральний секретаріат з військових справ на чолі з С.Петлюрою змусив його передати командування корпусом генералу Гандзюку і на невизначений час піти з політичної арени.

Навесні 1918 року в Україні в результаті німецько- австрійської окупації різко змінилася політична ситуація. Однією з характерних ознак цього було падіння авторитету Центральної Ради, розчарування частини населення у демократичних формах правління і можливості мати сильну виконавчу владу.

Тоді ж у Києві створюється Українська Народна Громада (УНГ), яка об'єднує у своїх лавах земельних власників і колишніх військових. Серед членів Громади значну кількість складали офіцери 1-го Українського корпусу і козаки вільного козацтва. Очолив УНГ Скоропадський. УНГ налагодила тісні стосунки з Партією українських хліборобів-демократів через лідерів цієї партії братів В. і С.Шереметів, М.Міхновського і В.Липинського. УНГ почала відкрито висловлювати думки про те, що тільки сильна диктаторська влада здатна вивести державу з безладдя й анархії. Прийнятною, на їх погляд, формою правління було гетьманство, а найкращою кандидатурою на роль гетьмана — генерал Скоропадський. Керівництво УНГ почало консультації з німецьким командуванням з питань державного перевороту. 29 квітня 1918 року у Києві зібрався хліборобський конгрес, на який з усіх губерній України прибуло майже 8 тисяч делегатів. Конгрес одностайно обрав гетьманом України Скоропадського, а той проголосив утворення Української держави.

Під час гетьманства Скоропадський постійно перебував між двох вогнів. Українські політичні партії не підтримували його і звинувачували у бажанні відновити «єдину і неділиму» Російську імперію. Російські монархічні кола і Союз земельних власників звинувачували його в сепаратизмі, у тому, що він заради особистої кар'єри не зупиниться перед відокремленням України від Росії.

Листопадові революції 1918 року в Австро-Угорщині та Німеччині ліквідували зовнішню основу стабільності влади гетьмана. Цим скористалися російські більшовики, які через свою мирну делегацію у Києві стежили за ситуацією в Україні. Скористалися цим і національно- соціалістичні партії, які підняли повстання проти П.Скоропадського.

За допомогою політичних демаршів і військових дій майже усі національні сили, об'єднавшись, примусили Скоропадського 14 грудня 1918 року відмовитися від влади. До влади на Україні прийшла Директорія.

Володимир ГОРЄЛОВ,
викладач Київського інституту військово-повітряних сил.

ПАМ'ЯТІ ДРУГА

Знову непоправна втрата: відійшов Святослав Гординський — митець, якого знає світ, гордість і краса української культури. Поет, блискучий перекладач, мистецтвознавець, він вносив до творчої атмосфери ритм неспокою, пошуку. Ми переживаємо сьогодні скорботу тяжкої втрати.

Він народився 30 грудня 1906 року в Коломиї, закінчив школу Олекси Новаківського, здобув освіту в академіях Берліна і Парижа. Разом з Ярославом Музикою, Павлом Ковжуном, Михайлом Осінчуком организував Асоціацію незалежних українських митців — бойовий творчий орган, що прокладав надійні мости між Україною і світовою культурою, гуртував кращі сили українського мистецтва.

Його ім'я на Заході вимовляли з пошаною, він повсякчас жив Україною, її сьогоденням і будучиною, її мистецькими проблемами. Він перший підтримав наших митців Опанаса Заливаху, Івана Марчука, Феодосія Гуменюка, Володимира Стрельникова.

Гординський був людиною, яка через чуже проносила рідне, виводив українську літературу на овиди європейської культури.

Прощай, наш дорогий друже і старший брате! Ти — завше з нами!

М. ЖУЛИНСЬКИЙ, О. ГОНЧАР, Д. ПАВЛИЧКО, І. ДРАЧ, І. ДЗЮБА, Г. КОЧУР, Р. ЛУБКІВСЬКИЙ, Л. ТАНЮК, П. МОВЧАН, О. ФЕДОРУК, Е. МИСЬКО.

«ЯКЩО НЕМАЄ АВТОМОБІЛІВ, ТО СКАЖІТЬ ХОЧА Б ПРАВДУ»,

або

Як за селянське жито селянина й побито

ЗВИКЛІ до всього наші селяни, схоже, і цього разу уже й не сподівалися довідатися, хто конкретно одібрав у них легкові автомобілі, холодильники, пральні машини, інші гостродефіцитні товари, котрі їм як найактивнішим здавачам сільгосппродукції обіцяла держава. У листах у різні інстанції, у тому числі й до Верховної Ради, багато хто з них просив уже не автомобілів, а хоча б правди: хто над ними так позбиткувався. Бо хіба ж це не збиткування? Спершу їх ошукала держава, пообіцявши за здане їй зерно, м'ясо тощо «Жигулі», «Москвичі» й інші легковики, проте їх у неї не знайшлося. Народ домігся, щоб замість того продала їм хоча б «Таврії», «Запорожці», «ЛуАЗи», але за тими цінами, за якими купувала в них сільгосппродукцію, тобто станом на 31 грудня 1991 року. Держава знайшла у собі сміливість поступитися, виділила кошти для погашення різниці в ціні. Скажімо, «Таврію», яка вже коштувала у 1992 році 330 тисяч карбованців, продавати за 12 тисяч з копійками, «Запорожця» — за 5 тисяч замість 180 тисяч карбованців (де таки гроші в селянина!). Та держава, як сказав один із членів парламентської комісії В.Степенко, закінчується там, де на місцях втрачають совість її представники-чиновники. А ті, на місцях, відчули чергову нагоду «погріти руки».

Зібравшись на чергове засідання, тимчасова парламентська комісія у боротьбі з організованою злочинністю, корупцією і хабарництвом, яку очолює Віктор Слєсаренко, відповіла на багато запитань селян, і деяких «слуг народу» назвала поіменно. Щоб придбати за старою ціною «Таврію», начальник Новобузького райсільгоспуправління Миколаївської області Н.Кулініч «перевтілився» на папірці у колгоспного водія, а йогоземляччка — директор сирзаводу Л.Лактіонова — у доярку. А ким себе вважали на буряківничому лані чи на колгоспній свинофермі заступник представника Президента в Калинівському районі Вінницької області О.Мідяний та його колега з Слов'яносербська на Луганщині В.Ушаков, голова Нижньогірського райвиконкому Республіки Крим Ж.Ковальов, Л.Бендек й А.Гуркало — клерки із одеської обласної держадміністрації, представник Президента в Тернопільському районі на Тернопільщині Р.Сидяга, доцент Львівського сільськогосподарського інституту П.Герасим і тим паче його земляк начальник обласного реєстраційного відділу управління внутрішніх справ І.Костич?

Це окремі прізвища із списку, складеного за результатами перевірки комісії міністерств фінансів, внутрішніх справ, сільського господарства та продовольства. Автомобілі «на халяву» прихопили собі 123 начальники обласного і 351 районного рівнів. Скажімо, у Вінницькій області у такий спосіб за рахунок селян «погріли руки» І.Трофімов, начальник «Сортнасіннєпрому», П.Твердохліб, начальник «Вінницялісу», Б.Павловський, директор Вінницького консервного заводу, два заступники начальника, головний бухгалтер і начальник відділу обласного управління сільського господарства, а за ними велике і мале «цабе» майже усих райсільгоспуправлінь області.

Всього ж у списку «штрафників» значиться 560 щасливчиків за селянський рахунок. Проте він, як наголошувалося на засіданні комісії, далеко неповний. Адже потрапили до нього, як правило, керівники-хитруни котрі начхали навіть на гру у демократію і справедливість. А є ж іще такі, хто «погрався», — благородним жестом дозволив купити ці авто справжнім колгоспникам, а потім тим же жестом «дозволив» цим колгоспникам їх «добровільно» продати. Скажімо, за пільговою ціною придбав заповітну «Таврію» колгоспний водій Новомосковського району Луганської області Г.Зінченко і тут же продав представникові Президента свого району В.Шестопалову. А колгоспний пенсіонер з цього ж району І.Хворостян — начальникові райсільгоспуправління В.Дрюгіну. Випадки непоодинокі, і міліції та прокуратурі нелегко встановити таких хитрунів. Якщо, як кажуть у народі, кишка не тонка, бо ж цього разу доведеться «наїжджати» не на колгоспника з мішком бур'яну, а на сильних району своєї області. Підозри небезпідставні. Голова парламентської комісії В.Слєсаренко навів деякі факти, що це підтверджують. Наприклад, ще в липні минулого року в Тернополі було порушено кримінальну справу, пов'язану з незаконним придбанням автомобіля одним з тамтешніх «слуг народу» Олійником, але віз, як кажуть, і досі там.

Списки гідних на отримання автомобілів на місцях затверджували президентські структури, чи не вони найбільше зацікавлені у тому, щоб народ не знав усієї правди? Адже отоварювались і самі, й інших на це благословляли. Та й як було не благословляти, коли знали, що там, «нагорі», обіцянку держави продати автомобілі здавачам сільгосппродукції уже зведено на цяцянку. 200 автомобілів колишній прем'єр В.Фокін за клопотанням Комісії ВР України з питань соціального розвитку села дозволив продати головам сільських Рад, а 300 легковиків тодішній найдержавніший з усіх державний міністр — міністр сільського господарства О.Ткаченко погодився виділити для продажу працівникам галузі хлібопродуктів.

Найвищий бюрократичний пілотаж чиновники «нагорі» демонструють у листопаді 1991-го. Першого заступника міністра сільського господарства В.Ситника і голову Укоопспілки С.Бабенка дуже схвилювало нагромадження на обласних базах Укоопспілки холодильників, відеомагнітофонів, телевізорів, швейних машинок, легкових автомобілів, які були призначені для реалізації здавачам сільгосппродукції. Вони дохо-

- Миколо Миколайовичу!
Вас як до списку внести - як комбайнера, чи як свинаря?

дять висновку що «у зв'язку з значним зменшенням валового збору зернових культур реалізувати зазначені товари за передбаченими умовами неможливо», і з благословління першого віце-прем'єра К.Масика спрямовують дефіцит на стимулювання не просто селян-товаровиробників, а загалом працівників сільського господарства (кому насправді, нам уже відомо). І знаєте на що при цьому опираються? На видану в 1986 році постанову ЦК КПУ, Ради міністрів, Укрпрофради і ЦК ЛКСМУ про моральне і матеріальне заохочення переможців соцзмагання за успішне виконання завдань Х11 (!) п'ятирічки...

Що ж тут скажеш, невже нашим селянам доведеться чекати, доки самостійна Україна вгамує смаки переможців соцзмагань усіх років? Слово за Генеральною прокуратурою, МВС, Мінфіном, Укоопспілкою, президентськими структурами на місцях, котрі, як зазначено в рішенні парламентської комісії, мають до 15 червня цього року вжити відповідних заходів і доповісти їй.

На засіданні лунали пропозиції опублікувати списки в пресі, особливо у районній, щоб народ знав своїх «слуг» в обличчя. Хоча, як на мене, для тих, у кого совість уже надщерблена, не буде великою карою надщербити її ще раз. Найвища справедливість має полягати у тому, щоб ті, хто отримав автомобілі, не просто покрили різницю в ціні, як те пропонує комісія Мінфіну, МВС і Мінсільгосппроду («слугам» цього тільки й треба!), а понесли адміністративні чи кримінальні покарання. Бо інакше, як зазначали члени комісії, народ знову не повірить... І матиме рацію.

Анатолій БЕНЬ.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «УКРАЇНСЬКО-СИБІРСЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА КОРПОРАЦІЯ»

26 травня о 10.00 у приміщенні БК будівельників за адресою: Харків, пл. Руднева, 19-А відбудуться **збори акціонерів**, які володіють не менш як одним пакетом (10 шт.) акцій.

Реєстрація — 24—26 травня у штаб-квартирі корпорації за адресою: Харків, пр. Гагаріна, 4 — за пред'явленням акцій чи відповідних документів.

Правління АТ «УкрСибінкор».

Інститут економічного розвитку Світового банку (Вашингтон, США) та Київський державний економічний університет запрошують професійних економістів (викладачів, дослідників) узяти участь у роботі семінару «Ринкова економіка: вступний курс» (з 14 червня по 9 липня 1993 р.).

Найкращі слухачі продовжать навчання в Інституті економічного розвитку у Вашингтоні (з 27 вересня по 19 листопада 1993 р.).

Строк подання заяв — до 28 травня.
Довідки за телефонами: 441-20-66 (Валерій Сай) 290-12-34 (Світлана Будагівська).

Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка АН України повідомляє,

що на 1993—1994 роки із стипендіального фонду імені вченого-професора **СИНЯВСЬКОГО Антона Степановича**, урядженого його родиною, виділено 20 стипендій по 150 американських доларів кожна для молодих вчених, аспірантів, що спеціалізуються з української літератури, мови, філософії, археографії, археології, історії, економічної географії України.

Мета конкурсу — підтримати оригінальні, проблемні дослідження, оперті на нову джерельну базу.

Пошукові стипендії (громадяни України та інших європейських держав) подають до стипендіальної комісії заяву, розгорнутий проспект дослідження, відбитки власних репрезентативних статей, автобіографію, копію диплома про вищу освіту чи про науковий ступінь, рекомендації від двох відомих вчених-україністів.

Конкурс триватиме до 20 травня 1993 р. Матеріали надсилати за адресою: 252601, Київ, Михайла Грушевського, 4, кв. 317, Інститут літератури, Стипендіальній комісії (тел. 229-10-84).

Комісія сповіщає тільки результати конкурсу.

ЧЕТВЕР

20 травня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Гол у Спаські ворота».
9.30 Канал «Д».
10.30 Телефільм «Вірючий острів. Місяць травень».
10.50 Кінокомедія «Комічний коханець, або Любовні витівки сера Джона Фальстафа».
12.00 УТН.
12.10 Синтез. Науково-інформаційна програма.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Вулик».
16.30 Освітній канал для школярів. Фізико-математична школа. Оптика та електроніка. На всі руки майстер. Витинанки.
17.15 Відвертість. Творчість живописця В. Реунова.
17.45 Європа-центр.
18.25 Петро Топчій — співак з України.
19.00 УТН.
19.10 Телерадіоканал «Право».
20.00 Маленький концерт.
20.10 Телемарафон «Дзвони Чорнобиля». Підсумки.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Молодіжна студія. «Гарт».
22.45 Худ. фільм «Рік теляти».
0.05 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.25 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.10 У палаці на Садовому Кільці.
9.40 Джем.
10.10 ...До шістнадцяти і старші.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Старший син». Худ. телефільм. 1 і 2 серії.
13.30 В об'єктиві — тварини. «Хлопчик і ворон». Наук.-поп. фільм.
13.50 «Топчумба». Мультфільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телеміксет.
15.10 Блокнот.
15.15 «Два клени». Мультфільм.
15.50 Джем.
16.20 Це ви можете.
17.00 Новини.
17.25 ...До шістнадцяти і старші.
18.05 Погода.
18.10 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.55 Російський світ.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10—23.00 «Вибране». Художньо-пізнавальна програма. «Отечественные записки». Відродження старого журналу. 21.45 «Слід». Сергій Капіца в очевидному, неймовірному і без них.
22.00 Від Висоцького до Висоцького.
22.30 Невідоме кіно Сергія Параджанова.
23.00 Новини.
23.20 «Якось у травні...».
23.45 Везоония. Авангард в музиці, поезії, живопису.
0.30 «100 С». Журналістське розслідування.
1.10 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Мульти-пульти.
8.10 Прок.
9.05 Паралелі. Російський герб.
9.20 Наш сад.
9.50 Тиша 9.
10.50 Дозвілля. Домашній клуб.
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 169 серія.
11.55 Відкритий світ.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Співають драматичні актори. Міжнародний фестиваль.
15.00 Термінал.
15.30 Там-там-новини.
15.45 «Мови, освіта, культура-93». Міжнародний фестиваль.
16.15 ТрансРосефір. «Якутські замальовки».
17.00 Зворотна адреса.
17.30 Наук.-поп. фільм «Українське бароко».
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
19.10 Київська панорама.
19.30 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 170 серія.
20.20 На сьомій сесії Верховної Ради України.

ТЕЛЕСТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.05 Мультфільми.
14.45 Худ. фільм «Король Ральф».
16.15 Відеомузика.
19.05 Мультфільм.
19.15 «1000+1».
19.20 Худ. фільм «Вісім з половиною».
21.40 «1000+1».
21.45 Худ. фільм «Пасажир № 57».

П'ЯТНИЦЯ

21 травня

І ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Рік теляти».
9.20 Ми діти твої, Україно. Свято національних меншин.
11.20 «Старі боги» Михайла Нестерова.
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія. «Гарт».
16.00 УТН.
16.10 Ой, як мило у нас було. Фольклорна програма для дітей.
16.30 Жінка врятує світ.
17.00 Сад, город.
17.15 А. Адан. Сцени з балету «Жизель».
18.10 Енергія. Інформаційно-аналітична програма.
18.30 Наша дитина.
19.00 УТН.
19.10 Урядовий вісник.
19.40 Живе слово. Молитва до мови.
20.10 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Літературна студія «Основа». Архіви... Люди... Долі... Маловідомі факти з життя Т. Шевченка.
22.25 Арт-майдан. Джазові горизонти-93. Джазові зірки Франції. Знайомство з Київським молодіжним духовим квінтетом.
23.55 УТН.
0.05 Відбірковий турнір молодіжного чемпіонату світу з волейболу. Україна — Беларусь.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Худ. фільм «Пригоди жовтої валізи».
9.50 «Алтай. Пори року». Док. телефільм.
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 В. Набоков. «Винайдення вальсу». Фільм-вистава.
13.50 Мультфільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Блокнот.
15.10 Худ. фільм «Пригоди жовтої валізи».
16.40 Нові імена.
16.50 Справа.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Сторони світу».
17.40 Погода.
17.45 Людина і закон.
18.15 Вагон-03.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра детективного худ. фільму «Привиди в спадщину», 1 серія (Франція, Іспанія).
«ВІД» представляє:
22.30 Політбюро.
23.00 Новини.
23.20 Музобоз.
0.00 Авто-шоу.
0.15 «Майданчик обозу».
1.15 Прес-експрес.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Голос Азії-92.
8.20 Пілігрим.
9.05 Непізнаний Всесвіт.
9.35 Музичний екзамен.
10.35 Дозвілля.
10.50 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 170 серія.
11.40 У світі тварин.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Іжиця.
13.55 Зигзаг удачі.
14.55 Телебіржа.
15.25 Там-там-новини.
15.40 Студія «Рост». Старий млин.
16.10 Запрошення до романсу.
16.55 «Зісланий на планету Земля». Худ. фільм. 11 серія.
17.45 Фільм-концерт «Гра».
18.00 На сьомій сесії Верховної Ради України.
19.00 Київська панорама.
19.20 На сьомій сесії Верховної Ради України.

ТЕЛЕСТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

14.05 Мультфільми.
14.20 Худ. фільм «Фотограф».
16.00 Відеомузика.
19.30 Мультфільм.
19.40 «1000+1».
19.45 Худ. фільм «Останнє відоме місце проживання».
21.20 Інформаційна програма «Рулетка».
21.35 «1000+1».
21.40 Худ фільм «Кокон».

Реклама

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
Рукописів не повертаємо.
Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

★ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
★ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 845793

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311089.

Сторінки 1, 6 набрані і зверстані в комп'ютерному центрі «Голосу України».